

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "СВ. ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ"

Гр. Хасково, ул. "Кресна" №1, тел. 62 41 20, 62 45 34, факс 62 41 34, e-mail: soup@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ: .....
Директор: **Нина Стайкова**

ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

РАЗДЕЛ I

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение и регламентира взаимоотношенията в цялата училищна общност – между ръководители, учители, ученици, родители.

Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки.

Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по-добро образование.

За всеки член на училищната общност е чест и морален дълг да спазва принципите на етичния кодекс.

II. ОБХВАТ НА КОДЕКСА

Разработването на Етичния кодекс на училищната общност трябва да бъде съвместна дейност на учениците, педагогическите специалисти и родителите. Във връзка с това основаните начала на Етичния кодекс трябва да се разгледат на Ученическия съвет, Педагогически съвет и Обществения съвет. Етичните правила в този кодекс са приложени за работещите в СУ “Св. Паисий Хилендарски”, учениците, техните родители/настойници, други институции и участници в училищната общност и е в съответствие с изискванията на чл. 269, ал. 1, т. 11 от ЗПУО, Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека, Конституцията на РБ, Закона за защита правата на детето, Стандарта за приобщаващо образование.

III. ЦЕЛИ

Етичният кодекс има за цел:

1. Да определи етичните стандарти за професионална дейност на учителя и да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика;
2. Да утвърдят волята и стремежа на работещите с деца да развиват култура и професионални ценности, основани на принципите на хуманност, законност, демократичност и зачитане правата на човека и за етичност в практическата им дейност;
3. Да насочат поведението и подпомогнат работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;
4. Да очертаят моралните отговорности на работещите с деца към детето, към семейството, помежду си и към обществото.
5. Да повиши общественото доверие към учителите.

6. Да установи общи, валидни за всички участници в училищната общност и доброволно поети от тях реални ангажименти, за да стане училището ни по-добро място за живот и учение.

IV. ЕТИЧНИ НОРМИ И ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 1. Членовете на училищната общност - ученици, учители, родители, административен и помощен персонал са партньори, имащи права и отговорности.

Чл. 2. Поради специфичните си възрастови характеристики учениците трябва да бъдат закриляни, защитавани и подпомагани, без това да нарушава принципа на равнопоставеността.

Чл. 3. Всеки член на училищната общност действа съгласно своята професионални и личностни качества и компетентност, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

Чл. 4. Взаимоотношенията между членовете на училищната общност се градят върху доверие, почтеност, уважение към личността и зачитането на личното достойнство и свобода.

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изявиени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

РАЗДЕЛ II

УЧИТЕЛИ

I. ПОВЕДЕНИЕ И ОБЛИК НА УЧИТЕЛЯ В ОБЩЕСТВОТО

Чл. 12. Учителят изпълнява своите задължения в услуга на учениците, защитавайки техните права.

Чл. 13. Учителят дава личен пример с поведението си и не уронва достойнството на обкръжаващите го.

Чл. 14. При изпълнение на професионалните си задължения учителят търси подкрепата на родителите, Отдел "Закрила на детето", Дирекция "Социално подпомагане", Детска педагогическа стая.

Чл. 15. Учителите сътрудничат с неправителствени организации и представители на обществеността, като запазват професионална независимост.

Чл. 16. Учителят спазва стриктно своите задължения, определени в ЗПУО, нормативните и

поднормативните актове и вътрешноучилищните документи, като носи отговорност за своите действия и бездействия.

Чл. 17. Учителят не злоупотребява с правомощията си. Запазва професионална тайна и не обсъжда и разпространява информация за семействата на учениците. Учителят не изнася информация, която би намалила училищния имидж.

Чл. 18. Учителят поддържа външен вид и спазва поведение, които не уронват престижа на училището.

Чл. 19. Основното задължение на учителя е да осигури качествено знание и възможност за най – пълна изява и развитие на потенциала на всеки ученик.

Чл. 20. Задължение на учителя е да бъде добронамерен, да проявява безпристрастност, индивидуален подход и уважение към учениците и да създава условия на състезателност между учениците.

Чл. 21. Учителят зачита вярванията и начина на живот на другите вероизповедания, съвместени в правовата държава и не допуска дискриминация, основана на пол, раса, език, религия, убеждения, мнения, национален или социален произход.

Чл. 22. Учителят няма право да фотографира учениците без съгласие на техните родители, нито да качва снимки в социалните мрежи, освен в затворени групи и по повод процеса на обучение.

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл. 23. Работещият с деца специалист се обляга на своята компетентност - притежава и отговорно прилага своето познание и опит.

Чл. 24. Той не поставя успеха на своята работа в зависимост от професионалния компромис, работи независимо и носи отговорност за действията си.

Чл. 25. Професионалистът, работещ с деца, се стреми да изпълнява работата си качествено и в срок, но не заблуждава децата и техните семейства за ефективността и ефикасността на своята дейност, т.е. високо цени честността в отношенията.

Чл. 26. Той е коректен в отношенията си с децата и е лоялен спрямо родителите им, но без да пренебрегва отговорността си към обществото.

Чл. 27. Задължение на учителя е също да поддържа постоянния контакт между членовете на училищната общност на основата на най – пълна информираност.

Чл. 28. Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд. Да работи в среда, позволяваща пълна изява на способностите му и свободна от всякакви форми на насилие и дискриминация.

Чл. 30. Учителят има решаваща роля за формирането на достойни личности и достойни граждани на обществото, основано на демократичните ценности в България.

Чл. 31. Чрез обучение и морално възпитание учителят подготвя учениците за бъдещата им активност в гражданското общество.

II. ОТНОШЕНИЕ КЪМ ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 32. Работещите с деца и ученици педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

2. Всяко дете притежава неповторима уникалност.
3. На всяко дете е гарантирано правото на:
  - свобода на изразяване на мнение;
  - свобода на мисълта, съвестта и религията;
  - формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно.
4. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
5. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
6. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
7. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.
8. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.
9. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

III. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО/УЧЕНИКА

Чл. 33. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 34. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 35. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 36. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 37. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 38. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 39. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 40. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 41. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 42. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 43. При съмнение за какъвто и да е вид насилие веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 44. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 45. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

IV. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 46. Работещият с деца професионалист целенасочено се стреми към изграждане, утвърждаване и повишаване на доверието и уважението към професията. Затова той се ангажира да развива и популяризира успешни практики, да работи за повишаване на професионалното си израстване, това на своите колеги и да насърчава проявите на висок професионализъм и морал, да се стреми към прозрачност и социална отговорност в работата си.

Чл. 47. При изпълнение на своите задължения, учителят, служителят и работникът се придържа към лоялно поведение и почтеност в действията си като създава увереност у ръководителя, чиято дейност подпомага, че може да му се довери и да разчита на него.

Чл. 48. Учителят, служителят и работникът не изразяват личното си мнение по въпроси, процеси, взаимоотношения и дейности, ако то може да се приеме като официален коментар за училището.

Чл. 49. Учителят, служителят или работникът споделя открито и честно с директора проблемите, с които се сблъсква в своята работа, както и своите идеи и предложения за тяхното решаване.

Чл. 50. Учителят, служителят или работникът следва да противодейства на корупционни прояви и на други неморални такива, които биха уронили престижа и доброто име на училищната институция.

Чл. 51. Учителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 52. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 53. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 54. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 55. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 56. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 57. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

V. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧИТЕЛИ

Чл. 58. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 59. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 60. Работа в екип по обединения и класове.

Чл. 61. Уеднаквяване на годишните разпределения, изисквания и критерии за оценяване на учениците.

Чл. 62. Въвеждане на еднакви по паралелки за един и същи випуск входни и изходни нива

Чл. 63. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Чл. 64. В своите отношения служителите проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на личността

Чл. 65. Служителите уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.

Чл. 66. Служителите се стремят да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си, като е недопустимо възникване на конфликт между тях в присъствието на външни лица.

Чл. 67. Служителите се стремят да не оставят съмнение за сексуален тормоз спрямо свои колеги.

Чл. 68. Всички лични противоречия се решават със съдействието на прекия ръководител, а при невъзможност – чрез висшестоящия.

Чл. 69. Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителите дават личен пример на учениците, а ръководителите на своите подчинени.

Чл. 70. Професионалното и личното поведение са несъвместими с корупционни прояви от всякакъв формат.

Чл. 71. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

VI. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 72. Доверието и взаимното уважение между професионалиста и семейството са в основата на взаимоотношенията помежду им. В този смисъл професионалистът се ангажира да работи за изграждане на доверие с децата и родителите, да защитава интересите на децата, с които работи, да защитава принципите на поверителност на информацията, да създава реалистични очаквания за резултатите от работата си, да избягва действия, които биха предизвикали конфликт.

Чл. 73. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, на който не преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителът може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

VII. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 74. Първостепенна отговорност на учителя е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 75. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 76. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 77. Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до детето/ученика по повод на учебния процес. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 78. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето/ученика.

Чл. 79. Информирание на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 80. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 81. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 82. Ангажменти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 83. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Чл. 84. Осигурява конфиденциалност на информация и зачитане правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 85. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 86. В случаите на конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане страна в конфликта.

VIII. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 87. Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

Чл. 88. Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

Чл. 89. Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

РАЗДЕЛ III

УЧЕНИЦИ

I. ЛИЧНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 90. Да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитието на добрите традиции. Да бъдат отговорни към поведението си и към учебния процес.

Чл. 91. По време на учебните часове да бъдат ангажирани с учебния процес, отнасяйки се с внимание и уважение към участниците в него.

Чл. 92. Да се стремят към спокойствие и уравновесеност.

Чл. 93. Да не решават конфликтите в училище с агресия;

Чл. 94. Да спазват училищните правила и правилници.

Чл. 95. Да искат съвети от учители и родители, когато се налага.

Чл. 96. Да уважават различните мнения;

Чл. 97. Да се стремят да бъдат добри участници в комуникативния процес.

Чл. 98. Да стимулират позитивната атмосфера в час и в училище.

Чл. 99. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище.

II. ПРАВА НА УЧЕНИКА

Чл. 100. Да бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му.

Чл. 101. Ученикът може изразява и защитава своята позиция свободно: със слово и поведение, устно или в печатни издания и електронни медии, без да накърнява свободата и

достойнството на другите.

Чл. 102. Да изисква информация по всички интересуващи го въпроси.

III. ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ, УЧИТЕЛИТЕ И ДРУГИТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 103. Отношенията между ученици и учители трябва да се основават на уважение и разбирателство.

Чл. 104. Учениците трябва да зачитат авторитета на учителите и всички педагогически специалисти в училището и извън него.

Чл. 105. Да подпомагат работата на учителя.

Чл. 106. Да се отнасят внимателно и с уважение към избрания модел на преподаване.

Чл. 107. Да не предизвикват усещане за тревога и конфликт по време на часа и извън него.

Чл. 108. Да изслушват и уважават различните мнения.

Чл. 109. Учениците нямат право да фотографират учителите и педагогическите специалисти без тяхното съгласие.

Чл. 110. Да се стремят в общуването си с учителя да изградят добра обратна връзка, която ги превръща в участници в процеса.

V. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 111. Всеки ученик трябва да уважава своите съученици и да се стреми към добронамерени и приятелски отношения с тях.

Чл. 112. Учениците трябва да зачитат правата, честта, достойнството и личното пространство на другите. Недопустимо е обсъждането на личностните качества на съученици, както и публично разпространяване на поверителна информация за тях.

Чл. 113. Да не участват в конфликти в училището и извън него.

Чл. 114. Да внимават с поведението си, да не предизвикат състояния на страх, тревожност и несигурност в другите ученици.

Чл. 115. Да проявяват уважение към личността на всеки: изслушва внимателно, противопоставя аргументи, никога не изразява несъгласието си чрез лични обиди и квалификации. Неуважение е всяко действие, което е нежелано или се разбира като обидно от другите

Чл. 116. Да осъзнават, че всеки човек е значим и неповторим.

Чл. 117. Да не проявяват предразсъдъци и дискриминация на каквато и да е основа.

Чл. 118. Да не проявяват агресия.

Чл. 119. Да не поставят етикети, да не дава оценки, да не употребява нецензурни изрази.

Чл. 120. Да си сътрудничат с останалите ученици от класа и да спомагат формирането на сплотеност. Да помагат винаги, когато някой се нуждае от помощ и имат възможност да я окажат.

Чл. 121. Да не фотографират други ученици без тяхното съгласие.

Чл. 122. Да информират ръководството на училището при намиране на изгубена или забравена чужда вещ в сградата и прилежащите терени.

Чл. 123. Да общуват свободно с другите , независимо от тяхната религиозна, расова или етническа принадлежност принадлежност. Да постъпват винаги така, че всеки от съучениците им да може да изказва и защитава свободно разбиранията си и да отстоява позициите си.

Раздел IV РОДИТЕЛИ

I. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ

Чл. 124. Родителите помагат според възможностите си за да се утвърди трайно авторитетът на училището.

Чл. 125. Основни задължения на родителя /настойника/ са:

- да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
- да следи и насърчава неговите успехи;
- да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
- съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
- съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето.

Чл. 126. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл. 127. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.

Чл. 128. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие като зачита детето и спазва основните му права.

Чл. 129. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

Чл. 130. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

Чл. 131. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

II. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РОДИТЕЛИТЕ И УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 132. Взаимоотношенията в семейството играят изключително важна роля в живота на детето. Те са пръв образец на междуличностни отношения.

Родителите са длъжни:

- да осигурят безопасна и спокойна среда на своите деца.
- да осигурят редовното присъствие на ученика в училище.
- да спомагат изграждането на уникалния характер на учениците.
- да осигурят благоприятна среда за взаимно общуване.
- да изслушват тревогите и проблемите на своите деца.
- да възпитават учениците на етика и морал.
- Родителите трябва да ориентират ученика за намирането на подходящи интереси.
- да следят социалната среда на децата, която оказва голямо влияние в тяхното развитие,

възгледи и действия.

- да поддържат контакт с класния ръководител на учениците.
- да бъдат търпеливи и грижовни с трудностите, които учениците изпитват.
- да изградят позитивни взаимоотношения със своите деца.
- да накарат учениците да се чувстват значими и уверени не само в семейството, а и извън него.
- да насърчават активното и последователно участие в учебния процес.
- да стимулират доброто развитие на учениците.

III. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РОДИТЕЛИ И УЧИТЕЛИ

Чл. 133. Родителите са равностойни партньори на своите деца и техните учители в учебния процес.

Чл. 134. Тяхното задължение е да се информират и познават постиженията и проблемите на децата си в училище, да оказват помощ и подкрепа при решаването им.

Чл. 135. Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, прилагани от учителите.

Чл. 136. Родителите трябва да показват уважение към труда на деца си и техните учители. Недопустимо е обсъждането на личните качества и проблеми на учителя в присъствието на децата. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за учители, други ученици и други родители.

Чл. 137. Според възможностите и разбиранията си, родителите подпомагат училищната общност в осъществяването на училищната политика.

Чл. 138. Включват се в дейности, издигащи авторитета на училището.

Раздел V НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

Чл. 139. Отнасят се към всички граждани с уважение. Проявяват неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализират поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Чл. 140. Демонстрират външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинът на обличане говори за тяхното отношение. Носят облекло, подходящо на заеманата длъжност.

Чл. 141. Поддържат професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Чл. 142. Насърчават работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Чл. 143. Спазват задълженията и ангажиментите си., като важен елемент от качествено обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Чл. 144. Стараят се всеки ден да установяват отлична работна етика и да намират начини да участват активно в работата на тяхната организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Чл. 145. Създават свой собствен стил на обслужване на гражданите. Те са искрени и последователни по всяко време. Помнят, че личните им качества се отразяват на стандартите, които създават за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на:

КОМПЕТЕНТНОСТ, УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ, СЪПРИЧАСТНОСТ.

Раздел VI ПОВЕРИТЕЛНОСТ

Чл. 146. Педагогическият и непедагогически персонал не оповестяват информацията и фактите, които са им станали известни при или по повод изпълнение на служебни задължения или представляват служебна тайна.

Чл. 147. Педагогическият и непедагогически персонал се задължават да пазят служебната тайна.

Чл. 148. Персоналът, напуснал учебното заведение, не трябва да злоупотребява с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

Раздел VII КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 149. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

Членовете се избират съвместно от Педагогическия съвет, Ученическият съвет и Обществения съвет.

Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

Комисията се избира в срок до един месец след приемането на Етичния кодекс от Педагогическия съвет, Училищното настоятелство, Обществения съвет и Ученическият съвет.

Чл.150. Комисията по етика:

- разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
- дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.
- комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет, Ученическият съвет и Обществения съвет.

Чл.151. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл.152. Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

- при установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.
- неизясняването в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл.153. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

РАЗДЕЛ XXI ЦЕЛИ И СРЕДСТВА НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ

- да защитава правото на учителите, служителите и работниците /членове/ на СУ “Св. Паисий Хилендарски” да бъдат всестранно и точно информирани;
- да допринася за установяването на професионални стандарти;
- да допринася за издигането на авторитета на СУ “Св. Паисий Хилендарски” – гр. Хасково
- да създаде система на саморегулиране на преподавателите чрез прилагане на Етичния кодекс и решаване на спорове между училището и обществото;
- да укрепва свободата на словото, защитавайки правата на учителите, учениците и др.членове;
- да подпомага българския учител за прилагане на етичните правила и норми.

РАЗДЕЛ XXII САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Чл. 154. При установено неспазване на този Кодекс Комисията прави предложение за налагане на санкция и/или административни мерки по Кодекса на труда.

Чл. 155. Видове санкции и административни мерки, предлагани от Етичната комисия:

1. Морални-писмено уведомяване на служителя или работника за даване на публичност на случая.

2. Административни по Кодекса на труда - мотивирано предложение до работодателя за дисциплинарно наказание. Непроизнасянето в срок от две седмици от получаване на сигнала се счита за мълчалив отказ за налагане на санкция.

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение. Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб.

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на гражданите.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремехът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качествено обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време.

Променяйте вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на вашата организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на:

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

Настоящият Етичен кодекс е приет на заседание на педагогическия съвет с Протокол от 03.09.2018г. № 15 .

Даниел Кирков - Председател на Обществения съвет

Николина Петрова – Председател на УН

Председател на Ученически съвет